

Fragment autobiografii cesarza Augusta, którą wyryto na specjalnych tablicach, umieszczanych w miejscach publicznych w miastach Imperium Romanum

Rozszerzyłem granice wszystkich prowincji narodu rzymskiego, z którymi sąsiadowały ludy niepodlegające naszemu panowaniu. Uspokoilem prowincje: Galię, Hiszpanię i Germanię, leżące nad brzegami oceanu, od Gades¹ aż do ujścia Łaby. Flota moja popłynęła przez ocean aż do ujścia Renu na wschód, dokąd przedtem żaden Rzymianin nie sięgnął. Cymbrowie i inne ludy germańskie prosiły przez posłów o przyjaźń moją i narodu rzymskiego. Na mój rozkaz i pod moim zwierzchnictwem w tym samym czasie wyruszyły dwa wojska: do Etiopii i Arabii, zwanej Szczęśliwą, przy czym bardzo wielkie wojska jednego i drugiego ludu zostały rozgromione w boju.

Egipt włączyłem do państwa narodu rzymskiego. Armenię, chociaż mogłem zamienić na prowincję, wolałem za przodków naszych przykładem oddać to królestwo Tigranesowi². Założyłem kolonie wojskowe w Afryce, Sycylii, Macedonii, obu Hiszpaniach³, Achai⁴, Azji⁵, Syrii. Partów zmusilem oddać łupy i kornie prosić o przyjaźń narodu rzymskiego. Ludy pannońskie⁶, do których przed moim panowaniem nigdy nie sięgało wojsko narodu rzymskiego, poddałem pod panowanie i posunąłem granice aż do rzeki Dunaj.

Z Indii do mnie często wysyłano poselstwa, których nigdy przedtem nie widziano u żadnego wodza rzymskiego. O przyjaźń moją zabiegali przez posłów Scytowie i Sarmaci, mieszkający nad rzeką Don. Ode mnie ludy Partów i Medów otrzymały królów, o których prosiły przez posłów.

¹ Gades – Kadyks w Hiszpanii

² Tigranes – armeński król, panujący w latach 20 p.n.e.–6 n.e.

³ Dzisiejsza Hiszpania była podzielona w czasach Augusta na dwie prowincje.

⁴ Achaja – prowincja rzymska obejmująca Grecję

⁵ Azja – prowincja rzymska leżąca w Azji Mniejszej na obszarze dawnych państw hellenistycznych

⁶ ludy pannońskie – ludy żyjące w środkowej Europie, zamieszkujące Nizinę Panońską między Alpami, Karpatami a Górami Dynarskimi

Cyt. za: L. Piotrowicz, *Teksty źródłowe do nauki historii w szkole średniej. Okres świetności cesarstwa rzymskiego*, Kraków 1923.

Praca z tekstem

- 1.** Podaj, jakie terytoria i ludy znalazły się pod panowaniem i w zasięgu wpływów Imperium Rzymskiego w czasach Augusta.
- 2.** Ustal i odpowiedz, o jakim oceanie jest mowa w tekście.
- 3.** Podaj nazwy rzek, które według Augusta stanowiły granice państwa rzymskiego w Europie. Rozstrzygnij na podstawie wiedzy pozaźródłowej, czy było to zgodne z prawdą w całym okresie panowania Augusta. Uzasadnij swoją odpowiedź.
- 4.** Określ charakter autobiografii Augusta.
- 5.** Wyjaśnij, czemu miało służyć jej propagowanie.